

Vegetarisch: goed voor mens, dier en milieu!

JAARVERSLAG 2017

Vegetariërsbond

Over de Vegetariërsbond

Juridische structuur

De Nederlandse Vegetariërsbond is een vereniging opgericht in 1894 en statutair gevestigd te Hilversum. Alle activiteiten worden ontwikkeld vanuit de Nederlandse Vegetariërsbond. Alle werknemers, inclusief de directeur, zijn in dienst van deze vereniging.

Statutaire doelstelling

1. De Vegetariërsbond heeft ten doel: Het bevorderen van vegetarisme en het behartigen van de belangen van vegetariërs en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords. Onder vegetarisme wordt verstaan: De vegetarische voedingswijze, dat wil zeggen de onthouding van alle voedings- en genotsmiddelen afkomstig van het gedode dier. De Vegetariërsbond is van mening dat vegetarisme leidt tot een verbetering van het welzijn van dieren, het milieu, de gezondheid van de mens en tot een eerlijker voedselverdeling.
2. De Vegetariërsbond tracht haar doel - zelfstandig en in samenwerking met anderen – onder meer te verwezenlijken door: het stimuleren en faciliteren van de vegetarische consumptie en productie en het geven van voorlichting hierover ;het tegengaan van activiteiten die een bedreiging vormen voor de doelen van de Vegetariërsbond; het ontwikkelen van een platform voor leden en donateurs; het overleggen met politiek, bedrijfsleven, overheid, wetenschap en non-profit organisaties; het voeren van een actief communicatiebeleid; het steunen van activiteiten van gelijkgestemde individuen en groepen; het ontwikkelen en verspreiden van informatie en kennis; het organiseren van activiteiten op het gebied van het vegetarisme en het deelnemen aan activiteiten; het ondersteunen van de oprichting van instellingen die het vegetarisme bevorderen; het in stand houden van een keurmerk voor vegetarische producten; het samenwerken met instellingen en verwante organisaties in binnen- en buitenland; en het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek en/of studie naar de motieven en effecten van het vegetarisme.

Bestuur en directie

Bestuurssamenstelling

Het bestuur bestond in 2017 uit Henk Keilman (voorzitter), Joep Blox (penningmeester) en Hilde de Groot. Het bestuur is, naast de ALV, in 2017 zes keer in vergadering bijeengewees. Er is gedurende het jaar gezocht naar nieuwe bestuursleden. Het bestuur verwacht twee nieuwe kandidaat-bestuursleden op de ALV van 2018 voor te dragen.

Directie

Er is sprake van een eenhoofdige (niet-statutaire) directie, die het kantoor aanstuurt en hiervoor verantwoording aflegt aan het bestuur. Er is geen toezichthoudend orgaan.

Taken en werkwijze

Het bestuur bepaalt het beleid en de hoofdlijnen van de strategie. Ook bewaakt zij de voortgang. De directeur is verantwoordelijk voor de uitvoering. Bij aanvang van het kalenderjaar stelt de directeur een concept jaarplan op en legt dit ter goedkeuring voor aan het bestuur. Het jaarplan wordt ondersteund door een activiteitenkalender en een begroting. Deze documenten worden door het bestuur besproken en met eventuele aanpassingen in de bestuursvergadering goedgekeurd. Het bestuur komt minimaal viermaal per jaar bijeen en toetst de voortgang van het jaarplan. Zolang de directeur werkt binnen de parameters van het jaarplan en budget is hij autonoom in zijn initiatieven en vindt evaluatie achteraf plaats. (Grote) activiteiten die niet zijn opgenomen in het jaarplan moeten vooraf door het bestuur worden goedgekeurd.

Bezoldiging en vergoedingen

Bestuursleden krijgen alleen daadwerkelijk gemaakte kosten in verband met het uitoefenen van hun functie vergoed, waaronder reiskosten. De directeur is een betaalde medewerker in dienst van de vereniging en wordt, evenals Vincent Kagie, betaald conform de beloningsstructuur van de rijksoverheid (de BBRA loonschalen). Alle vergoedingen voor medewerkers zijn vastgelegd in het Vegetariërsbond Personeel handboek.

Benoeming en nevenfuncties

Bestuursleden worden geworven door het zittend bestuur op basis van een schriftelijke profielschets; de directeur heeft een vrijblijvend adviesrecht. Bestuursleden worden voor een periode van drie jaar benoemd en zijn daarna herbenoembaar. In dit verslagjaar was geen sprake van relevante nevenfuncties bij bestuur of directeur.

Personeel

Eind 2017 waren er voor 1,6 fte vaste medewerkers in dienst (twee personen). Naast de vaste medewerkers was Sytske de Waart als vanouds op free-lance basis als voedingsdeskundige aan de Vegetariërsbond verbonden. Geoffrey Kuipers, die op detacheringbasis de financiële administratie verwerkte, is eind december opgevoegd door Dirk Keizer, op dezelfde basis. Het gaat om gemiddeld een dag in de week. Robert Souman en Femke Hurkmans waren in 2017 via een werkgelegenheidsprogramma van de Gemeente Amsterdam gedetacheerd. Zij vervullen respectievelijk de functie van algemeen medewerker en webredactie. Jeroen Koedam en Henriette Thomassen hebben in 2017 advertenties voor Lekker!Vegetarisch geworven.

Onbetaalde medewerkers

De Vegetariërsbond werkte ook in 2017 weer met de nodige onbetaalde medewerkers. Het magazine Lekker!Vegetarisch wordt mede met door onbetaalde medewerkers geschreven artikelen gevuld. Op het bureau zijn gedurende het jaar tien onbetaalde medewerkers actief geweest.

Onbetaalde medewerkers worden geworven op basis van specifieke kwaliteiten en hun betrokkenheid bij de doelstellingen. Onbetaalde medewerkers op kantoor hebben een contract getekend waarin wederzijdse rechten en plichten zijn vastgelegd. Er werd voor 2017 gestreefd naar een stabiele kern van onbetaalde medewerkers. Voor de medewerkers (zowel de betaalde als onbetaalde) zijn er diverse borrels georganiseerd en is er een etentje geweest.

Ledenvergadering

De Ledenvergadering vond plaats op 1 april op de Kraaybekerhof in Driebergen. Er waren 25 leden aanwezig. Er werd teruggeblikt op 2016 en de plannen voor 2017 werden besproken. Hans van Boven deed het woord over de bevindingen van de kascommissie op basis van de voorlopige cijfers. Er is niet ingeteerd op het vermogen, waarvoor de complimenten van de kascommissie (mits de definitieve cijfer niet afwijken). De begroting lijkt realistisch en heeft een positief saldo. De commissie adviseerde de meevallers aan de reserves toe te voegen.

Communicatie met belanghebbenden

De Vegetariërsbond streeft naar een heldere en transparante communicatie met al haar belanghebbenden. Zo ontvingen leden en donateurs die 35 euro of meer per jaar betalen in 2017 vier keer het magazine *Lekker.Vegetarisch*. Daarnaast verstuurt de Vegetariërsbond een maandelijkse digitale nieuwsbrief om leden, donateurs en geïnteresseerden op de hoogte te houden van de actualiteiten. Ruim 20.000 mensen ontvingen eind 2017 de nieuwsbrief. Zie voor verder cijfers over ons mediabereik het activiteitendeel van dit verslag.

De website van de Vegetariërsbond www.vegetariers.nl verschaft in een brede informatie voorziening. De jaarverslagen en statuten zijn beschikbaar via de website. Via het telefoonnummer en vooral het mailadres van de Vegetariërsbond komen regelmatig vragen binnen gerelateerd aan vegetarisme. In direct mailing worden leden en donateurs eveneens op de hoogte gehouden van de activiteiten van de

Vegetariërsbond. Het bestuur streeft naar professionalisering, meetbare resultaten en een open houding in externe communicatie.

Doelstellingen, strategie en hoofdactiviteiten

Doelstelling Nederlandse Vegetariërsbond

De statutaire doelstelling van de Vegetariërsbond is "het bevorderen van vegetarisme en het behartigen van de belangen van vegetariërs en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords".

Met andere woorden, hoofddoel van de Vegetariërsbond is de vegetarische voedingswijze verspreiden en daarmee de wereld een beetje mooier maken. Dat doen we door: het geven van informatie aan consumenten het informeren van producenten over vegetarische alternatieven het voeren van een actief communicatiebeleid gericht tegen diegenen die respectloos met mens, dier en natuur omgaan het lobbyen bij de overheid voor betere wet- en regelgeving. De Vegetariërsbond is dé autoriteit in Nederland op het gebied van vegetarische voeding. Wij behartigen de belangen van die honderdduizenden mensen die geen vlees willen eten omdat zij respect voor dieren, het milieu, mensen en zichzelf hebben. Vegetarisch eten betekent dat men kiest voor: **Dierenrechten** In Nederland leiden miljoenen dieren in de bio-industrie een ellendig bestaan. **Gezondheid** Plantaardige voeding is rijk aan vitaminen en mineralen en bevat veel voedingsvezel. **Een beter milieu** De veehouderij draagt sterk bij aan de vervuiling van het milieu. **Een eerlijker voedselverdeling** Van het voer dat de dieren krijgen, wordt slechts 30 tot 50 procent omgezet in vlees.

Strategie Nederlandse Vegetariërsbond

Het merk (identiteit)

Steeds grotere groepen Nederlanders kiezen bewust voor vleesloos eten: al bijna 1 op de 4 Nederlanders eet geregeld vegetarisch.

De Vegetariërsbond is een vereniging die zijn volgers met positieve insteek wil inspireren, informeren en overtuigen dat lekker eten zonder vlees en vis kan. Dit doet zij door – fysiek en virtueel – een ontmoetingsplaats te zijn waarin lekker eten het kernwoord is: het gaat in feite over lekker eten (smaak) en je (er) lekker (bij) voelen (gezond, bewust).

(smaak) De vereniging is allereerst een inspiratiebron voor mensen die genieten en alles willen weten van lekker eten zonder vlees of vis. Zij inspireert en gaat graag het gesprek aan over smakelijk en verzadigend vegetarisch eten: door het bieden van recepten, menu's, eetclubs, kookclubs, markten, recensies, kooktips, vergeten groenten. De vereniging stelt zich graag op als autoriteit op dit gebied.

(gezond) De vereniging helpt mensen om probleemloos over te schakelen op minder of geen vlees en hoe zij hierin kunt zorgen voor een gebalanceerd (vegetarisch) bestaan met voldoende aandacht voor ijzer, eiwit, vitamine B12/B1. Een eetcoach helpt met nuttige tips die verband houden met de persoonlijke situatie (werk/sport/man eet wel vlees/kinderen en groei) en die antwoord geeft op de vraag: krijg ik de juiste voedingsstoffen in voldoende mate binnen?

(bewust) De vereniging staat stil bij diverse motivaties om voor vegetarisch eten te kiezen. De bond is voor mensen een (mentale) steun in de rug - iets dat zij niet altijd krijgen van hun directe omgeving (familie/vrienden/collega's). Anderzijds geeft de bond met hulp van het keurmerk en gastvrij-sticker handvaten waar zij op moeten

letten als ze voor het winkelschap staan, de restaurantdeur, school-, bedrijfs- of verzorgingshuis-kantine.

Doelgroep (relevantie)

De Vegetariërsbond is er voor alle mensen – jong en oud – die lekker willen eten zonder vlees en vis. Zij richt zich allereerst op hen vegetariër zijn (inspiratie, informatie) of hen die overwegen vegetariër te worden (toegankelijk maken). Beweegredenen verschillen, maar allen delen een actieve levensstijl: het willen meewerken aan het verminderen van dierenleed, het willen werken aan de gezondheid (al dan niet vanuit een dieet) of het willen bijdragen aan een milieuvriendelijker samenleving. De vereniging zoekt daarnaast ook actief de samenwerking met bedrijfsleven (non-profit en profit). De Vegetariërsbond stelt zich primair richting mensen en bedrijven op als vereniging met een dienstverlenend karakter en secundair als goed doel.

Activiteiten in 2017

2017 in vogelvlucht

Algemeen

In termen van bereik is 2017 een succesvol jaar gebleken. Het V-label is fors gegroeid en ook een aantal digitale media hebben een mooie groei doorgemaakt. Aan belangstelling voor vegetarische voeding hebben we momenteel niet te klagen. Desondanks blijkt het moeilijker om nieuwe medewerkers aan te trekken en om capaciteit vrij te maken voor bijvoorbeeld het organiseren van evenementen. Er zijn in 2017 dan ook minder evenementen georganiseerd dan in voorgaande jaren.

Keurmerken

Het Europese V-label voor vegetarische en veganistische producten heeft in 2017 een stormachtige groei doorgemaakt. In Nederland werden vorig jaar ruim 750 nieuwe producten gecertificeerd. Het aantal in Nederland gecertificeerde producten groeide daarmee met ruim 75%. Er zijn in Europa inmiddels 16.000 producten met het logo op de markt. De groei wordt mede veroorzaakt door bedrijven als Unilever en McDonalds.

Een mijlpaal voor de ontwikkeling van het keurmerk in Nederland was de keuze van Unilever eind 2016 om het label stapsgewijs op honderden van haar producten te gaan voeren. In 2017 vroegen ook bekende merken als Lassie, Maggi, HAK en McDonalds het V-label voor een aantal van hun producten het logo aan. Het V-label is daarmee zowel in 'gewone' retail als in de biologische sector goed vertegenwoordigd. De helft van het aantal gekeurde producten is veganistisch.

De aanmeldingen van restaurants voor het keurmerk Gastvrij voor Vegetariërs stond in 2017 op een wat lager pitje. Er waren eind 2017 ruim tweehonderd restaurants met het keurmerk 'Gastvrij'.

Voorlichting

Het magazine Lekker!Vegetarisch verscheen in 2017 vier maal. Er is nu sprake van een vastere opzet en meer vaste rubrieken. In de loop van het jaar is er weer meer aandacht voor inhoudelijke onderwerpen in het magazine gekomen, maar het magazine doet haar naam 'Lekker Vegetarisch' nog steeds eer aan. De oplage is 20.000 per nummer.

Het websitebezoek steeg in 2017 fors van met 19,6% naar 426 duizend unieke bezoekers. Men raadpleegt de pagina's over lekker vegetarisch eten het meest (34%, -2%). Daarnaast hebben de thema's 34% bewust (+5%), 19% gezond (+4%), 8% organisatie (=), 3% homepage (-1%) en kerst als themapagina 3% (-5).

Naast de website is de maandelijkse digitale nieuwsbrief een belangrijk communicatiemiddel. De brief gaat naar ruim, 20.000 abonnees (toename van 3.000 sinds vorig jaar). De nieuwsbrief bevatte in 2017 standaard een kooktip van één van onze medewerkers en een recept.

Ook de sociale media kenden in 2016 een aardige groei:

- Twitter: het aantal volgers steeg van 3200 naar 4200
- Facebook: het aantal fans steeg van 7400 naar 8500
- Instagram steeg van 1050 volgers naar 1200

-5000 mensen deden in 2017 mee aan '30 dagen vegetarisch', een nieuwsbriefmodule waarbij de deelnemer in dertig dagen de basisbeginselen van de vegetarische voeding worden bijgebracht.

Het 'traditionele' mediabereik kon in 2017 niet goed gemeten worden. Wegens bezuinigingen is het abonnement op de knipseldienst opgezegd.

Veggie Fair

De Veggie Fair werd dit jaar na een jaar onderbreking in Lissebroek georganiseerd. Ook tijdens deze 5e editie van de Veggie Fair stond de duurzame, biologische en 'veggie lifestyle' centraal. Op de productmarkt stelen bedrijven uw hart. Gepassioneerde ondernemers lieten u hun product zien, proeven en voelen. De nadruk ligt bij Veggie Fair op biologisch, vegetarisch, plantaardig en verantwoord. De Fair werd redelijk bezocht maar het weekend was bijzonder regenachtig. Desondanks bezochten duizenden bezoekers de fair. De Vegetariërsbond was partner in dit evenement.

Vegakids

In 2017 is er ook verder gewerkt aan Vegakids. De website heeft een geheel eigen vormgeving en is speciaal op kinderen gericht. De website is ondergebracht bij de website van de Vegetariërsbond.

En nog veel meer

-Dit is slechts een klein deel van wat we dit jaar hebben gedaan. Zo zijn we in 2017 verder gegaan met de Vegaverwenbox, een box vol heerlijke vegetarisch producten. De logistiek (houdbaarheid en kwetsbaarheid van de producten) blijft echter een moeilijk punt.

-In de zomer werd in Den Haag de grootste Vega-Picknick georganiseerd. Er waren meer dan tweehonderd bezoekers.

-Verkiezing Lekkerste vegetarische Kookboek. Ruim 2000 mensen brachten hun stem uit. Winnaar werd het boek 'Chef het samen met Tomaat'

-Kerstcampagne: In het kader van de kerstcampagne kunnen mensen zich opgeven voor de adventsnieuwsbrief, waarvoor zich 650 mensen hebben opgegeven. De nieuwsbrief biedt onder andere tips voor de kerstmaaltijd en kerstgerechten van bekende Nederlanders.

-Er is in 2017 geschreven aan een budgetversie van de module 30 dagen lekker vegetarisch. Deze komt in 2018 uit.

-Van de hand van Sytske de Waart verscheen ieder kwartaal een nieuwe factsheet over vegetarische voeding:

[Factsheet 1](#): *Consumptiecijfers en aantallen vegetariërs*

[Factsheet 2](#): *Vegetarisme en gezondheid*

[Factsheet 3](#): *Kosten vegetarisch eten*

[Factsheet 4](#): *Aantallen uitgespaarde dieren* Aantal gegeten dieren per Nederlander. Sytske heeft opnieuw en nu nauwkeuriger berekend hoeveel dieren de gemiddelde Nederlander tijdens zijn leven eet (1167)

-Sytske de Waart heeft in 2017 18 voedingsvragen beantwoord. Deze vragen dienen weer als input voor de rubriek voedingsvragen van Lekker.Vegetarisch.

-De cliëntenraad van vegetarisch zorgcentrum Felixoord heeft de voedingskundige van de Vegetariërsbond gevraagd de overgang naar een nieuwe cateraar te begeleiden. Hiertoe zijn richtlijnen voor een vegetarisch voedingspatroon gemaakt, en hierover is de voedingskundige in gesprek getreden met Distrivers, de nieuwe cateraar, en de leiding van Felixoord. Ook is op verzoek van Distrivers de menucyclus tegen het licht gehouden.

De voedingskundige is geraadpleegd als deskundige voor het Factsheet *Vegetarisch eten* van het Voedingscentrum (nog niet verschenen).

De Wikipedia-pagina over vegetarisch eten is aangepast.

Leden en donateurs

Er werden in 2017 370 nieuwe donateurs geworven. Dit gebeurde via het inschrijfformulier op de website, via evenementen waar we aanwezig waren en via het belbedrijf Greenpepper. De aanwas is hiermee 197 donateurs lager dan in het jaar 2016.

Het aantal leden en donateurs bedroeg 1 januari 2018 3273. Op 1 januari 2016 was dit 3492. Deze daling komt door het afschrijven van wan betalende leden en donateurs.